7 राणीची भेटवस्तू

चला वाचू या

एकदा राजा जगदीप यांना आपल्या राणीसाठी एक सुंदर नक्षीदार पलंग तयार करून घ्यायचा होता। त्यासाठी त्यांनी शहरातील सर्वात कुशल सुताराला बोलावले।

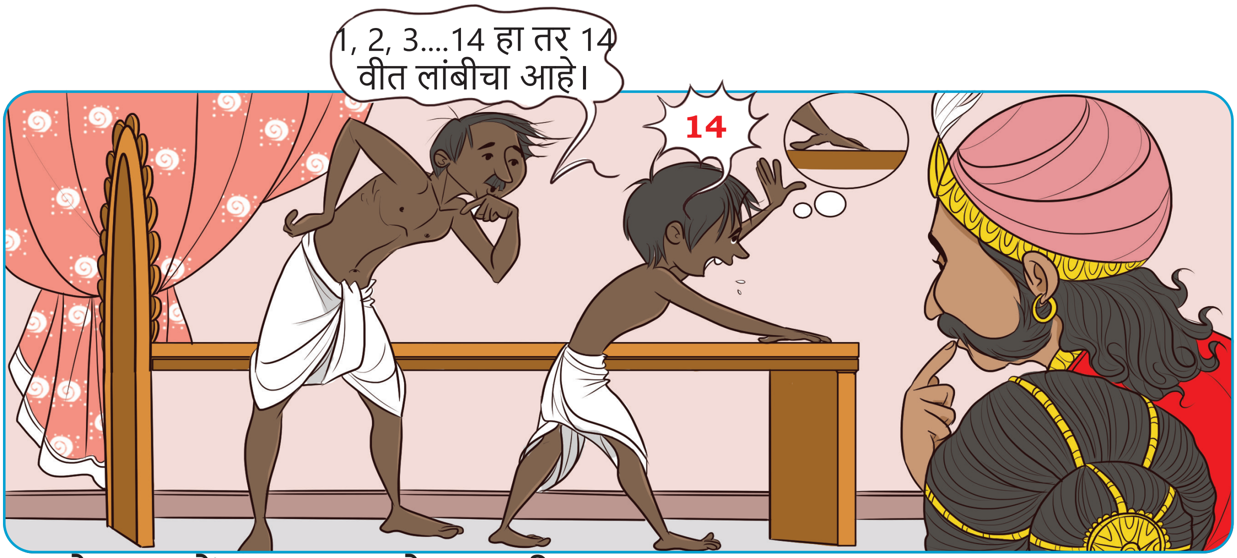

सगळेजण गोंधळात पडले, अगदी राजासुद्धा।

हा गोंधळ निस्तरण्यासाठी मंत्र्यांनी कोणते स्पष्टीकरण दिले असावे, यावर चर्चा करा।

करून बघू या

खालील वस्तूंची लांबी मोजण्यासाठी तुमच्या पुस्तकाचा उपयोग करा।

वस्तू	अंदाजे लांबी	प्रत्यक्ष लांबी
बाक		
फळा		
खिडकी 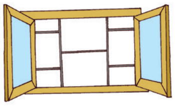		

© NCERT not to be republished

करून बघू या

कविता घराकडून शाळेकडे चालली आहे। तिला उशीर झाला आहे। शाळेत लवकर पोचण्यासाठी तिने कोणत्या रस्त्याने गेले पाहिजे? खाली दिलेल्या चित्रात त्या रस्त्यावर खूण करा।

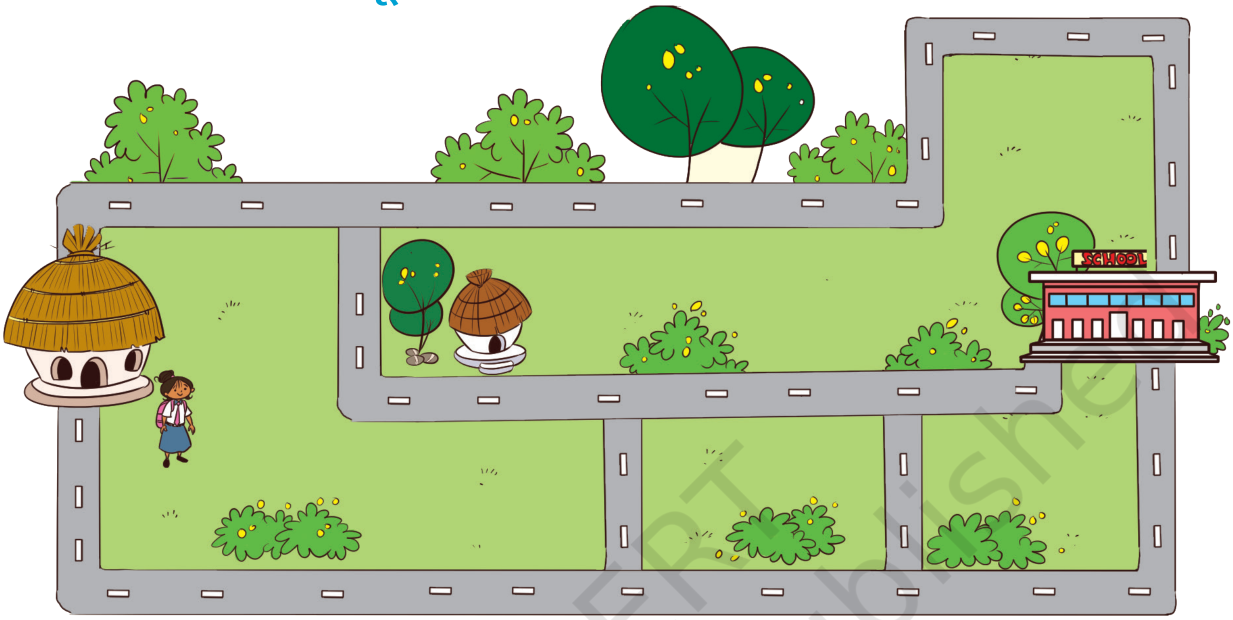

करून बघू या

A पासून B पर्यंतचा सर्वात लांबचा मार्ग निवडा।

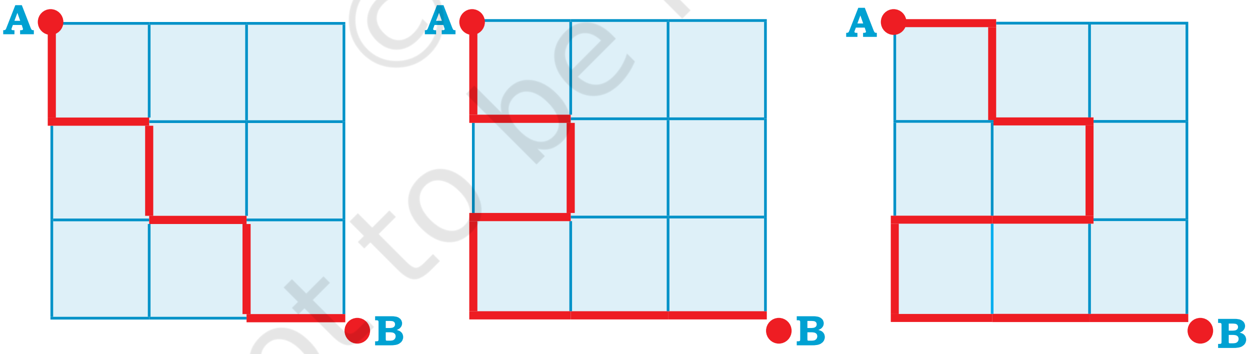

तसेच A पासून B पर्यंतचा सर्वात जवळचा मार्ग निवडा।

दोरा वापरून त्यांनी निवडलेल्या रस्त्याची पडताळणी करण्यास मुलांना प्रोत्साहन द्या। लांबी मोजण्यासाठी एकमेकांना मदत करायला सांगा।

© NCERT not to be republished

किती ठोकळे?

गाळलेल्या जागा भरा

A. जिराफाची उंची ---- ठोकळे इतकी आहे।

B. ---- 7 ठोकळे उंचीचा आहे।

C. माकडाची उंची ---- ठोकळे इतकी आहे।

D. ---- 5 ठोकळे उंचीचा आहे।

© NCERT not to be republished

करून बघू या

तुमचा हात किती लांब आहे? खाली दिलेल्या जागेत तुमच्या हाताचा तळवा गिरवून काढा आणि किती रेघा होतात ते मोजा।

© NCERT not to be republished

प्रकल्प कार्य

तुमच्या आवडीचे कुठलेही साधन (खोडरबर, ठोकळा, पेन्सिल) वापरून खालील वस्तूंची लांबी मोजा। मापाची नोंद करा।

- तुमच्या घरातली कुठलीही भिंत
- तुमचा पलंग
- घराचे दार

भोपळ्याची चावडी

चित्र बघा आणि कोणत्या भाज्या इतर भाज्यांपेक्षा वजनाला हलक्या किंवा जड आहेत त्याची तुलना करा।

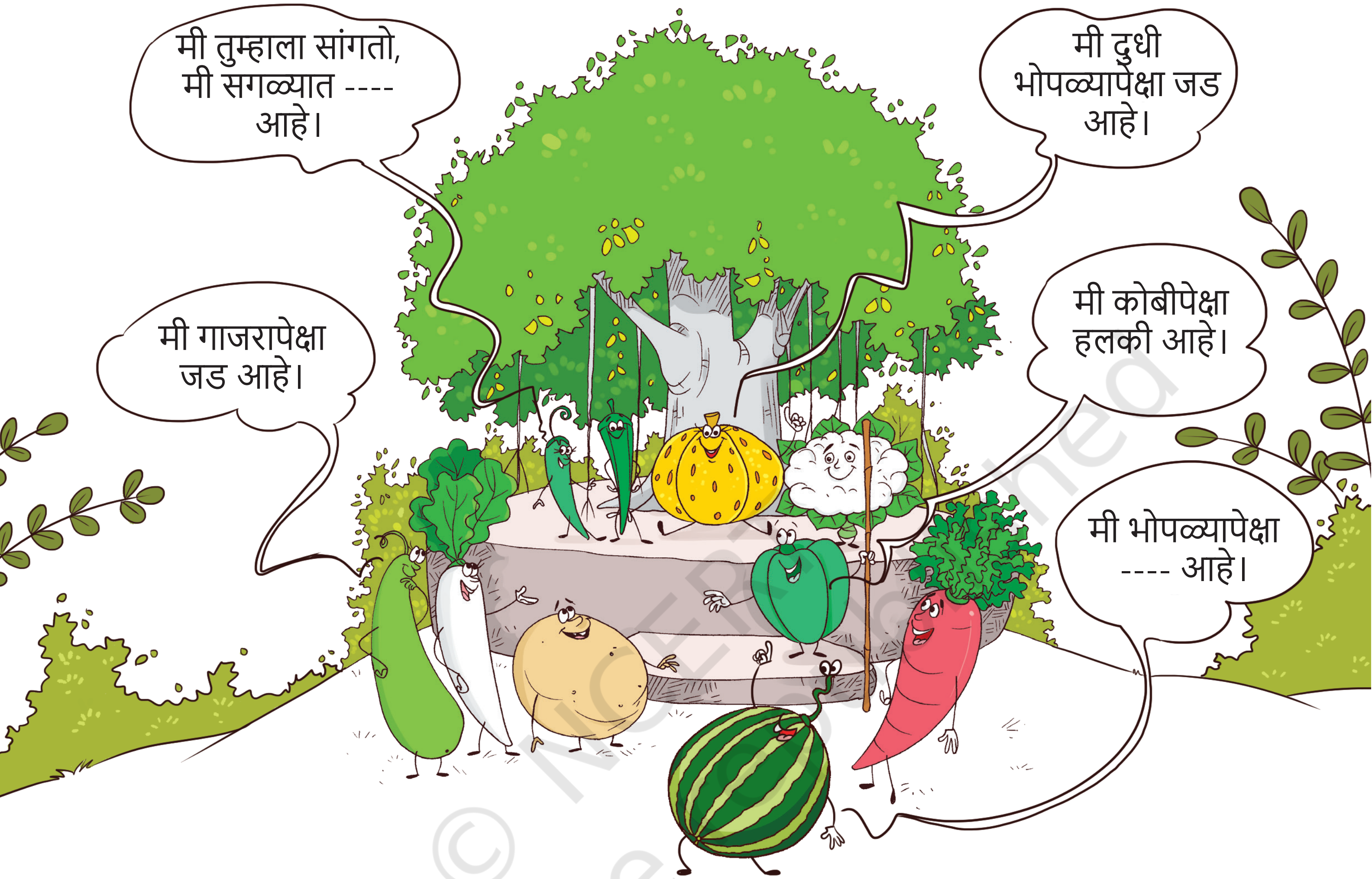

तुम्हाला काय वाटते, कोणाचे वजन जास्त असेल- भोपळा की कलिंगड? चर्चा करा।

रिक्त स्थानांची पुरती करा।

A. खरबूज गाजरापेक्षा जड आहे।

B. भोपळी मिरची __________पेक्षा हलकी आहे ।

C. __________ हे पेक्षा जड आहे__________।

D. __________ हे पेक्षा हलके आहे __________।

E. __________ सर्वात जास्त वजनदार आहे।

F. __________ वजनाला सर्वात हलकी आहे।

© NCERT not to be republished

करून बघू या

तुमच्या आजूबाजूच्या काही वस्तू गोळा करा। त्यातील वजनाला सर्वात हलकी आणि सर्वात जड वस्तू वेगळी करा। वजनाच्या चढत्या भाजणीने सर्व वस्तू लावा।
कोणती वस्तू हलकी आहे आणि कोणती जड हे तुम्हाला कसे कळते?

तुमचा तराजू तुम्हीच तयार करा!

कागदी कप, दोरा आणि चित्रात दाखवल्याप्रमाणे एक हँगर यांचा उपयोग करून तराजू तयार करा। आता खोडरबर, चेंडू, मणी, पेन्सिल, रंगीत खडू इ।पैकी कोणत्याही दोन वस्तूंची तुलना करून कोणती वस्तू जड आहे ते बघा।

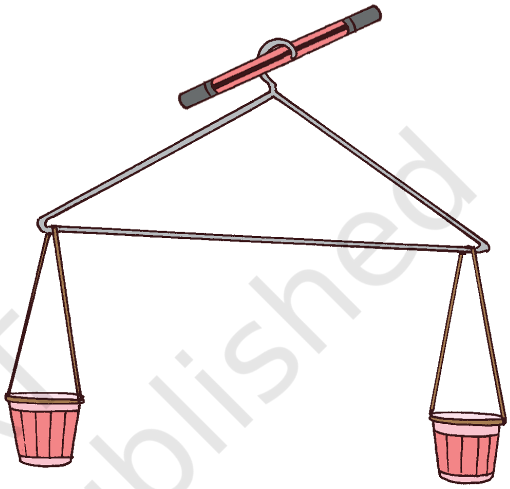

सारख्या आकाराच्या दोन कागदी पिशव्या घ्या। एकीमध्ये वाळू आणि दुसरीत वाळलेली पाने भरा। त्यांच्या वजनाबद्दल चर्चा करा (कुठली पिशवी जड आहे)।

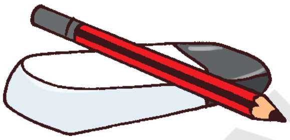

© NCERT not to be republished

करून बघू या

सर्वात ◯ वजनदार वस्तूला गोल करा।

A.

B.

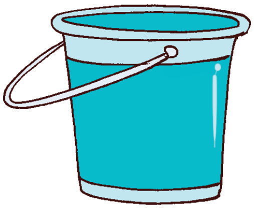

सर्वात ◯ हलके वर्तुळ करा।

A. 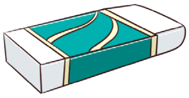

B. 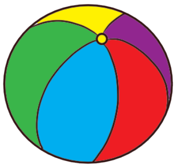 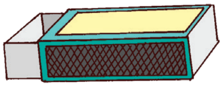

विचार करू या

✓ तराजूचे पारडे ज्यामुळे खाली जाईल अशा भाज्या आणि फळांवर बरोबरची खूण करा। वजनाला हलक्या असणाऱ्यांना (L) आणि जड असणाऱ्यांना (H) अशी खूण करा।

A. 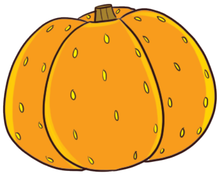 ✓ 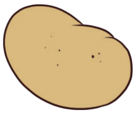

H L

B. 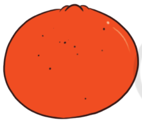 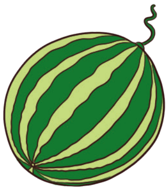

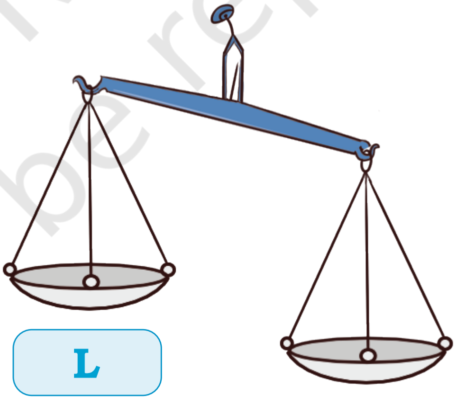

L H

C. 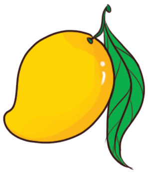

D.

© NCERT not to be republished

करून बघू या

फळे गेली बागेत

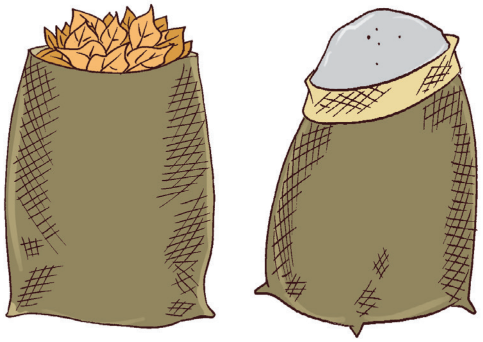

खालील चित्रे पाहा आणि त्यातील माणसे जे वेगवेगळ्या प्रकारचे तराजू वापरत आहेत त्याची चर्चा करा।

✓ तुम्ही जे तराजू यापूर्वी पाहिले आहेत, त्यांच्यावर बरोबरची खूण करा।

© NCERT not to be republished

उद्यानातील फळे

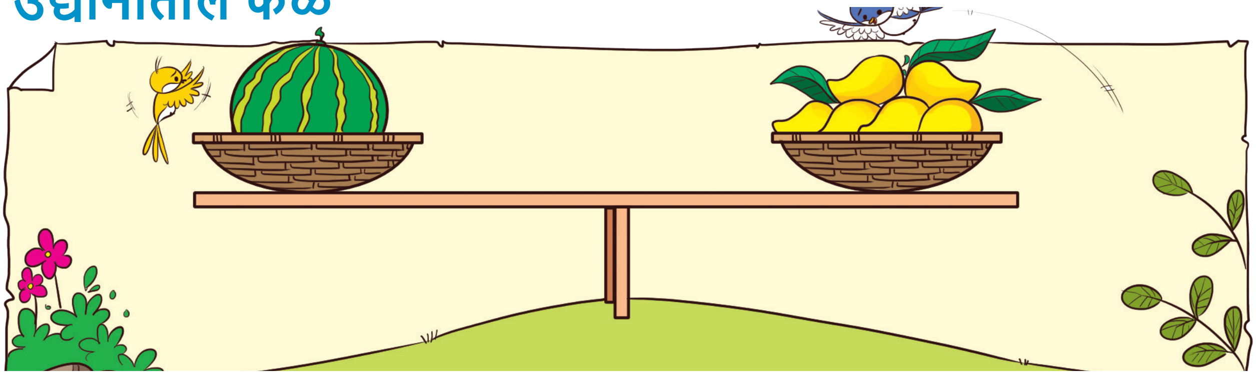

कलिंगड आणि आंब्याला सी-सॉ खेळायचे होते। कलिंगड एका बाजूला बसले, पण त्याला वर येताच येईना. त्याचा मित्र आंब्याने इतर आंब्यांना बोलावले आणि आपल्या बाजूला बसवले।

A. किती आंबे कलिंगडाला तोलू शकतात? वर दिलेल्या चित्रावरून शोधून काढा।

B. किती नारळ कलिंगडाला तोलू शकतील जर—

एका नारळाचे वजन = दोन आंब्यांचे वजन

प्रकल्प कार्य

तुमचे कुटुंबीय किंवा मित्रमंडळींपैकी अशा लोकांची नावे सांगा जे तुमच्या मते

A. साधारण तुमच्याएवढ्याच वजनाचे असतील ________________

B. तुमच्यापेक्षा जास्त वजनदार असतील ________________

C. ।तुमच्यापेक्षा कमी वजनदार असतील ________________

तुम्हाला तुमचे वजन जिथे तपासता येईल, अशी ठिकाणे शोधा। तुमचे वजन किती आहे? ________

विद्यार्थ्यांना त्यांच्या अवतीभोवती असणाऱ्या वस्तूंचे वजन इतर वस्तूंच्या तुलनेत किती असेल याचा अंदाज लावायला प्रोत्साहन द्या।

© NCERT not to be republished

लिंबू सरबत करू या।

रघू आणि त्याच्या मित्रांनी रघूच्या आजीसाठी लिंबू सरबत केले।

1 पेलाभर लिंबू सरबत करण्यासाठी त्यांनी खालील पदार्थ वापरले।

A. पाणी - 1 पेला

B. साखर- 1 चमचा

C. लिंबू रस- 2 चमचे

D. मीठ- चिमूटभर

आता रघूला स्वतःसाठी आणि त्याच्या दोन मित्रांसाठी लिंबू सरबत करायचे आहे। त्याला 3 पेले भरून लिंबू सरबत करावे लागेल। तेवढे लिंबू सरबत करण्यासाठी लागणाऱ्या साहित्याचे प्रमाण लिहा।

पाणी: ☐ पेले

साखर: ☐ चमचे

लिंबू रस: ☐ चमचे

मीठ: ☐ चिमूट

शोधून काढा

तुमच्या घरात केल्या जाणाऱ्या पेय पदार्थांची नावे सांगा। तुमचे आवडते पेय तयार करण्यासाठीचे साहित्य काय असते ते शोधा आणि खाली लिहून काढा।

तुमच्या आवडत्या पेयाचे नाव________

साहित्य	प्रमाण

© NCERT not to be republished

शोधून काढा

रघूच्या बाटलीत 4 पेले भरून पाणी मावते।

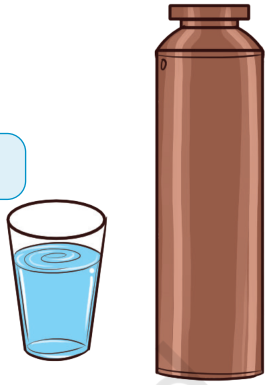

A. तुमच्या बाटलीत किती पेले पाणी मावते?

B. तुमच्या मित्राच्या बाटलीत किती पेले पाणी मावते?

C. तुमच्या मित्राची बाटली तेवढ्याच/जास्त/कमी पेले पाण्याने पूर्ण भरते?

तुमच्या अशा मित्राचे नाव सांगा ज्याच्या बाटलीत—

A. तुमच्या बाटलीइतकेच पाणी मावते

B. तुमच्या बाटलीपेक्षा कमी पाणी मावते

C. तुमच्या बाटलीपेक्षा जास्त पाणी मावते

प्रकल्प कार्य

जलतरंग हे वाद्य तयार करण्यासाठी 5-7 सारखे पेले किंवा वाट्या घ्या। त्या पाण्याने कमी-जास्त भरा। प्रत्येक पेला किंवा वाटीवर चमच्याने हलकेच आघात करा आणि प्रत्येकाचा आवाज कसा येतो ते ऐका। पेले किंवा वाट्यांच्या वेगवेगळ्या भागांवर चमचा हलकेच आपटून आवाजातला फरक समजून घ्या।

आपल्या आयुष्यातील पाण्याचे महत्त्व आणि त्याच्या उपयोगांबद्दल चर्चा करा। पाण्याचा योग्य वापर आणि पाण्याचा अपव्यय टाळण्याविषयी चर्चा करा।

© NCERT not to be republished